

Ha!man: gewoon bijzonder en bijzonder gewoon

Hoewel de reacties nog steeds binnen komen is dit een goed moment voor een terugblik op zondagavond 29 Mei. François le Roux (Ha!man) en zijn (stage)partner Joke Debaere waren toen te gast hier bij Couleur Vocale en verzorgden een optreden. Ik kijk daar nu in persoonlijke bewoordingen op terug.

Bijzonder

Bijzonder is een beetje een versleten woord dat verder niet zoveel zegt; aan Dik Trom (.... “*is een bijzonder kind en dat is- ie*”, was een gevleugelde uitspraak) is als hoofdpersonage een hele serie kinderboeken van weleer (1891) gewijd om verder inhoud te geven aan dat begrip en ongetwijfeld kan dat bij Ha!man ook: een vette (auto)biografie die zeker weten als pageturner zou lezen. Wie weet komt die er nog eens. Maar voor nu volstaat een evaluatie van mijn persoonlijke beleving gelardeerd met wat filosofische uitweidingen daar waar er voor mij aanleiding toe was.

Wat maakt het optreden van Ha!man dan zo bijzonder? Het meest in het oog en oor springend zijn z'n vaardigheden op diverse instrumenten en zijn improvisatietalent. Met vaak de cello als centraal gegeven haalt hij er letterlijk van alles bij waar maar muziek in zit en als je talent hebt vind je die muziek ook in alles! Zo orkestreert hij zijn composities, op een paar vierkante meters hip hoppend van de ene naar de andere geluidsbron, op smakvolle wijze geholpen door wat digitaal vernuft (is het al gauw in mijn digibetenbrein) en dit alles geeft zijn optreden een spectaculair karakter.

Wat het voor mij met name bijzonder maakt is de absolute toewijding aan zijn talent om onverstoorbaar en compromisloos die muziek tot klinken te brengen die er in stilte al was. Met gesloten ogen en naar binnen gekeerde oren is daar een vrije toegang tot een universeel klankveld. Vanuit zijn eigen stilte is hij aangesloten op 'de bron' en dán kunnen klanken dus zomaar geboren worden: 'creëren vanuit het niets' noem ik het. Zo geeft hij vorm aan zijn binnenwereld, gebruikmakend van de impulsen die zich op dat moment aandienen: de *homo ludens* in actie!

Gewoon

En als alle energie dan vrijkomt en beschikbaar is voor (in dit geval) de muziek, gaan de dingen zonder inspanning, zonder 'werken'; ze gaan vanzelf, vanuit 'het Zelf' (om het maar even filosofisch te benaderen) en dat maakt het ook weer heel gewoon en natuurlijk, heel 'vanzelfsprekend' dus; Je put immers uit een bron die altijd bij iedereen aanwezig is.....en

www.couleurvocale.com

Ruimte voor Leven en Muziek

tegelijkertijd toch ook weer bijzonder omdat je dit maar zo zelden bij artiesten tegenkomt: onbaatzuchtige kunst met geen ander doel dan het dienen van de kunst zelf.

In Joke Debaere heeft hij een prachtige partner gevonden; toegewijd aan hem en aan zichzelf, haar talent in woordkunst en verbale sfeertekening. Ze is op een prettige manier aanwezig met haar warme stemgeluid, Vlaamse tongval en zorgvuldig gekozen woorden die heel natuurlijk met de muziek vervloeien of deze ondersteunen. Samen vormen ze een harmonieus paar waarbij klanken en woorden naar elkaar toekleuren en versterken in zeggingskracht.

Natuurlijk was niet elke noot of elk woord alleen maar geïmproviseerd die avond. Ikzelf doe de laatste tijd ook steeds meer met improvisatie en daarbinnen zijn vele mogelijkheden en soorten en is het heel gebruikelijk om allerlei afspraken te maken en van daaruit te vertrekken. Een kader of format gebruiken geeft juist de beperking waarbinnen de vertolker zijn meesterschap kan tonen. 'Vrije Improvisatie' behoort tot de mogelijkheden maar is zeker niet per se spannender of knapper; je vrij voelen, 'los gaan' binnen een format en de beperking daarvan overstijgen vind ik wel zo knap en bijzonder. De wat strakke regie zoals die er vaak is in de voorstelling, is een voorbeeld van een serie duidelijke kaders waarbinnen maximale speelruimte genomen wordt en die de flow van de show alleen maar ten goede komt.

François le Roux en Joke Debaere vervullen vol overgave aan zichzelf, elkaar en de muziek hun missie voor eenieder die het maar horen en beleven wil. Als je dat als publiek in al z'n volheid kunt toelaten is er sprake van versmelting tot één zintuiglijke ervaring zoals ook een goede kok dat kan bereiken met een uitgebalanceerd gerecht dat door z'n kwaliteit op elk niveau 'verstaan' en 'gesmaakt' wordt. Dat maakt dit soort mensen zo bijzonder, zo gewoon.

Tot slot:

Dankzij een talrijk en enthousiast publiek werd deze avond zo'n succes en zo bijzonder. En dat een aantal bezoekers op de bierbanken moest zitten omdat de stoelen op waren nam het letterlijk op de koop toe: heel gewoon.....

Wie weet zijn volgend jaar (ook weer ergens in Mei) de geesten 'rijp' genoeg om hier ook aan een workshop van hen deel te nemen. Ik moet dat voor het eind van het jaar al weten vanwege hun planning dus zal ik jullie tegen die tijd vragen of daar wellicht ook belangstelling voor is.

Iedereen bedankt en graag tot ziens hier bij Couleur Vocale in Diever

Hartgroet, Carolien

www.couleurvocale.com

Ruimte voor Leven en Muziek